

ДЕРЖАВНА
НАУКОВА
УСТАНОВА

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ
ОСВІТИ»

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В
ОСВЕНЦІМІ

УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК В М. ЕЛЬБЛОНГ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА

AKADEMIA
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Збірник тез доповідей за матеріалами
IV Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
16 травня 2024 року

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «16» травня 2024 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 488 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

СІМ'ЄЮ ЩОДО ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	96
ІВАНОВА В.В., ПРОДАН Є.О. ПРОЄКТУВАННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У КОНТЕКСТІ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	99
ІВАНОВА В.В., ШКІРЯ Я.М. ВИХОВАННЯ СЕНСОРНОЇ КУЛЬТУРИ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	101
ІЛЬНИЦЬКА М.І., ХОМА О. М. РОЗВИТОК ЛІТЕРАТУРНО-ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЧИТАННЯ.....	104
КІСІЛЬ І. Р., ГАЙДИС В. І., РОСТИКУС Н. П. СИТУАЦІЙНІ ВПРАВИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	106
КАРАБИН Р.М., МОЛНАР Т.І. РОЛЬ ПОЗАУРОЧНОЇ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....	108
КАС'ЯНЕНКО О.М., БЕЛЕНЬ А.Р. СПЕЦИФІКА РОБОТИ АСИСТЕНТА ВИХОВАТЕЛЯ В ГРУПІ КОМПЕНСУЮЧОГО ТИПУ.....	110
КАС'ЯНЕНКО О.М., ДИЧКА М.Ю. АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ СПРИЙНЯТТЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	113
КИРЛИК В.В. РОЛЬ ІНЖЕНЕРНОЇ ОСВІТИ У РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТНО СПРОМОЖНОГО ФАХІВЦЯ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ.....	115
КОВРЕЙ Д.Й., МЕДВЕ М.О. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА.....	117
КОГУТИЧ М.В., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. ЗАСТОСУВАННЯ ПОШУКОВИХ ЗАВДАНЬ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....	120
КОРОЛОВИЧ В. В., ФЕНЧАК Л. М. ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....	122
КУДИРКО О.В. АКТУАЛЬНІ НАВИЧКИ ШКОЛЯРІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	124
КУЗЬМА О.І., ХОМА О. М. РОЛЬ ТА ЗАВДАННЯ АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ З ІНКЛЮЗИВНИМ НАВЧАННЯМ.....	126
КУЗЬМА-КАЧУР М.І. ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ НА УРОКАХ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»	128
ЛЕНДЕЛ В.В. ІНТЕРАКЦІЯ І СПІЛКУВАННЯ У СОЦІАЛЬНІЙ ТЕОРІЇ І.ГОФМАНА	130
ЛІБАК Н. А. ВПЛИВ ППРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ НА ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ	133
МАХЛИНЕЦЬ Е.В., КОБАЛЬ В.І. МНЕМОТЕХНІКА В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	135
МИКУЛІНА А. К., АРДЕЛАН Я.О., БОБРУШКО Н.В. ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА.....	137
МІШКУЛИНЕЦЬ О.О., БОБАЛЬ І.І. ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА В УМОВАХ БАГАТОНАЦІОНАЛЬНОГО УЧНІВСЬКОГО КОЛЕКТИВУ.....	139
МІШКУЛИНЕЦЬ О.О., ПОПАДИНЕЦЬ А.С. ТОЛЕРАНТНІСТЬ МОЛОДШИХ	

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Таким чином, позаурочна діяльність, яка організовується і проводиться у вільний від уроків час педагогічним колективом, органами учнівського самоврядування сприяє розширенню діапазону соціальної взаємодії і спілкування учнів, підвищенню їхнього соціального статусу в середовищі ровесників (задоволення потреби у визнанні, повазі, підтримці, захищеності), формування соціально-комунікативної культури. Організацію позаурочної виховної діяльності в початковій школі доцільно здійснювати на основі: врахування специфічних особливостей різних видів діяльності; поєднання навчальної та ігрової діяльності; об'єднання дітей різного віку; забезпечення емоційного комфорту, створення атмосфери доброзичливості, надання дитині можливості звернутися до дорослого в ситуаціях невизначеності, сприяння відчуттю захищеності, довіри.

Література

1. Виховання моральної самосвідомості зростаючої особистості в позакласній діяльності загальноосвітніх навчальних закладів: монографія / І. Д. Бех та ін. Харків : Друкарня Мадрид, 2016. 176 с.
2. Журба К. О., Коновець С. В., Шкільна І. М. Особистісно орієнтована методика виховання моральної самосвідомості зростаючої особистості : метод. реком. Харків : «Друкарня Мадрид», 2016. 176 с.
3. Пустовіт Г. П. Педагогічна складова дозвіллевої діяльності дитини у позашкільних навчальних закладах: соціокультурні виклики. *Інноватика у вихованні*: зб. наук. пр. / упоряд. О. Б. Петренко. Рівне : РДГУ, 2016. Вип. 3. С. 15–27.

УДК 373.2.091.12-057.164:373.24-056.2/.3

КАС'ЯНЕНКО О.М.,
канд. пед. наук, доцент кафедри
дошкільної та спеціальної освіти,
Мукачівський державний університет
БЕЛЕНЬ А.Р.,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність 012 Дошкільна освіта,
Мукачівський державний університет

СПЕЦИФІКА РОБОТИ АСИСТЕНТА ВИХОВАТЕЛЯ В ГРУПІ КОМПЕНСУЮЧОГО ТИПУ

Демократизація суспільства з особливою гостротою поставила проблему оцінки професіоналізму будь-якого фахівця, в тому числі асистентів вихователів закладів дошкільної освіти. Від професійної компетентності і професійно важливих якостей багато в чому залежить впровадження в освітній процес закладів дошкільної освіти педагогічних інновацій.

Зміни, що відбуваються в сфері освіти визначають необхідність підвищення вимог до вихователів і педагогів закладів дошкільної освіти, в тому числі і закладів дошкільної освіти з групами компенсуючого типу. Діяльність ЗДО з групами компенсуючого типу дещо відрізняється від діяльності інших видів ЗДО.

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

ЗДО з групами компенсуючого типу, точно так же, як і звичайний навчальний заклад, намагається підготувати дитину до школи і створити початкову основу для адаптації дитини в соціумі. Проте, різниця між середньостатистичним ЗДО і установою з групами компенсуючого виду все ж є і проявляється вона в деяких моментах.

Цілком очевидно, що кожна дитина потребує індивідуального підходу, який повинен стосуватися не тільки особистих взаємин, а й виховання / навчання. Оскільки єдиного методу виховання, відповідного абсолютно для всіх дітей, не існує, сучасна система освіти намагається оперативно реагувати на потреби підростаючого покоління і створювати все нові і нові форми виховання / навчання, а також види освітніх організацій. У тому числі, для того щоб створити комфортні умови для дітей, що мають певні проблеми зі здоров'ям, були створені спеціальні компенсуючі дошкільні навчальні заклади [2, с. 27].

Основні завдання вихователя та асистента вихователя, а також всього педагогічного колективу в організації педагогічного процесу в умовах дитячого садка з групами компенсуючого типу:

- охорона життя і здоров'я дітей, формування основ здорового способу життя;
- збереження і зміцнення фізичного, психічного і психологічного здоров'я дітей;
- реалізація права дитини на освіту, корекцію (компенсацію) недоліків розвитку з урахуванням індивідуальних особливостей і можливостей;
- надання психолого-педагогічної допомоги та соціальної підтримки сім'ї у вихованні дітей, підвищення педагогічної компетентності батьків;
- реалізація програмного змісту в умовах наступності роботи вчителя-дефектолога, вчителя-логопеда, педагога-психолога та вихователів.

Вихователі, асистенти вихователя, педагоги спільно вирішують ряд спеціальних завдань:

- забезпечують необхідні санітарно-гігієнічні умови і спеціальне розвиваюче середовище, створюють атмосферу психологічного комфорту;
- сприяють гармонізації розвитку особистості дитини, моторного, інтелектуального, комунікативного, естетичного розвитку в залежності від індивідуальних психічних і фізичних особливостей і можливостей дитини;
- вибудовують індивідуальні корекційно-освітні маршрути на основі результатів вивчення особливостей розвитку дітей, їх потенційних можливостей і здібностей;
- реалізують спеціальні заходи з профілактики вторинних порушень розвитку;
- готують дітей до навчання на наступній ступені освіти;
- цілеспрямовано вивчають особливості розвитку кожної дитини з метою вироблення рекомендацій щодо індивідуалізації умов шкільного навчання в загальноосвітній школі, школі з психологічним або логопедичним супроводом, класі компенсуючого навчання та ін.;

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

– взаємодіють з сім'єю за погодженням методів виховання і навчання, створенню оптимальних умов в сім'ї (ігри та іграшки, виховання, оздоровлення та ін.), що сприяють розвитку дітей, подоланню недоліків розвитку;

– взаємодіють зі сторонніми організаціями (медичними, освітніми, громадськими, соціальними, науковими та іншими установами) для ефективної реалізації завдань освітньої програми [3].

Для освоєння дітьми освітніх областей застосовується розподіл завдань між усіма педагогами, які працюють в даній віковій групі з урахуванням специфіки кожної освітньої області.

Ще однією умовою ефективної роботи є активне включення в корекційно-педагогічний процес сімей вихованців. Педагоги підвищують педагогічну компетентність членів сімей вихованців дошкільного навчального закладу, навчають методам і прийомам взаємодії з дитиною в умовах сім'ї. Психолог за запитом сім'ї надає психологічну допомогу. Взаємодія між педагогами дитячого садка і сім'ями вихованців реалізується в рамках соціального партнерства і відповідальності [4, с. 38].

Отже, пріоритетним напрямком роботи закладу дошкільної освіти з групами компенсуючого типу є здійснення кваліфікованої корекції недоліків у фізичному і психічному розвитку дітей. Психолого-педагогічна діяльність такого закладу націлена на досягнення державних вимог до якості дошкільної освіти, подолання і попередження вторинних порушень розвитку у дітей, забезпечення рівних стартових можливостей.

Література:

1. Кулик В. Діти з ООП. Організація інклюзивного навчання. *Дефектолог*. 2019. № 2. С.27-30.

2. Квітка Н. О. Розподіл обов'язків між вихователем та асистентом у закладах дошкільної освіти. *Освіта осіб з особливими потребами: виклики сьогодення*. 2018. URL : <http://surl.li/ttsae> (дата звернення: 10.05.2024)

3. Інклюзивна освіта від А до Я: порадник для педагогів і батьків. Укладачі Н.В. Заєркова, А. О. Трейтяк. Київ. 2016. 68 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>